

Ks. Józef Krętosz

Wschodnie katolickie obrządki w Polsce

Księgarnia św. Jacka
Katowice 2008

SPIS TREŚCI

Contents	7
WSTĘP	9
Rozdział I. CERKIEW PRAWOSŁAWNA NA ZIEMIACH RUSKICH RZECZYPOSPOLITEJ DO 1596 R.	15
1. Cerkiew w średniowieczu	15
2. Życie wewnętrzne Cerkwi przed zawarciem Unii brzeskiej w 1596 r.	20
Rozdział II. GREKOKATOLICY W PIERWSZEJ RZECZYPOSPOLITEJ	23
1. Zawarcie Unii brzeskiej w 1596 r.	23
2. Walka z Unią i o Unię	26
3. Polemika teologiczna z prawosławiem	30
4. Bazylianie w reformującej się Cerkwi	31
5. Organizacja wewnętrzna Cerkwi unickiej i jej relacje z obrządkiem łacińskim	33
6. Ustalenia reformatorskie synodu zamojskiego 1720 r.	35
Rozdział III. CERKIEW POD ROSYJSKIM ZABOREM	40
1. Na ziemiach wcielonych do Cesarstwa Rosyjskiego	40
2. Likwidacja Cerkwi w Królestwie Kongresowym... ..	42
Rozdział IV. CERKIEW WOLNA W XIX I POCZĄTKU XX WIEKU	47
1. Cerkiew unicka na terenie Galicji	47
2. Współistnienie katolickich obrządków łacińskiego i grekokatolickiego w XIX i XX wieku	52
3. Episkopat grekokatolicki pierwszej połowy XX wieku	55
4. Cerkiew w II Rzeczypospolitej	57
Rozdział V. CERKIEW W KRAJACH PANUJĄCEGO KOMUNIZMU	68
1. Grekokatolicy w ZSRR	68
2. Cerkiew w podziemiu	75
3. Cerkiew unicka w PRL	79

Rozdział VI. CERKIEW W WOLNYCH KRAJACH	85
1. Cerkiew na emigracji	85
2. Cerkiew greckokatolicka w wolnej Ukrainie i Polsce	87
Rozdział VII. KATALOG GRECKOKATOLICKICH BISKUPÓW	
1596–1990	94
Diecezja chełmska (bełzka)	94
Metropolia kijowska	94
Diecezja lwowska (halicka)	95
Łuck (ostrogska)	95
Diecezja pińska (turowska)	96
Archidiecezja połocka (witebska)	96
Diecezja przemyska (samborska)	97
Diecezja smoleńska	98
Diecezja stanisławowska	98
Diecezja Supraśl	98
Diecezja włodzimierska (brzeska)	98
ORMIANIE POLSCY	100
1. Ormianie w Polsce	100
2. Na drodze do jedności z Kościołem katolickim	101
3. Ormianie katolicy	104
4. Ormiańscy katolicy Arcybiskupi Lwowa	114
ZAKOŃCZENIE	115
ANEKSY	118
Z kard. Lubomyrem Huzarem, zwierzchnikiem Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego, rozmawia Jan Strzałka (Tyg. Powsz. 46/2003) .	118
Z kard. Marianem Jaworskim rozmawia Krzysztof Skowroński (Tyg. Powsz. nr 1/2003)	124
Jan Paweł II do Prymasa Polski i metropolitów lwowskich kardynałów Mariana Jaworskiego i Lubomyra Huzara	129
Greckokatolicy dziękują rzymskim katolikom (KAI)	131
BIBLIOGRAFIA	132
Summary	166

TABLE OF CONTENTS

Contents	7
INTRODUCTION	9
Chapter I. GREEK CHURCH ON RUSSIAN LANDS OF POLISH REPUBLIC UNTIL 1596	15
1. Greek Church in Middle Ages	15
2. Inner life of Greek church before signing Union of Brest in 1596	20
Chapter II. UNITATE GREEKCATHOLICS IN 1ST REPUBLIC OF POLAND	23
1. Union of Brest in 1596 and its circumstances	23
2. Struggle with Union and for Union	26
3. Theological polemics with Greek Church	30
4. Caloyers in changing Greek Church	31
5. Inner organization of Unitate Greek Church and its relations with Latin ceremony	33
6. Reformation arrangements of Convocation in Zamość 1720	35
Chapter III. GREEK CHURCH UNDER RUSSIAN ANNEXATION	40
1. On lands incarnated to Russian Empire in 19th century	40
2. Suppression of Greek Church in Congressional Kingdom	42
Chapter IV. FREE GREEK CHURCH IN 19TH AND AT THE BEGINNING OF 20TH CENTURY	47
1. Unitate Greek Church in the area of Galicia	47
2. Coexistence of catholic ceremonies latin and greekcatholic in 19th and 20th century	52
3. Greekcatholic Episcopat	55
4. Greek Church in 2nd Republic of Poland	57
Chapter V. GREEK CHURCH IN COUNTRIES OF RULING COMMUNISM	68
1. Greekcatholics in USRR	68
2. Greek Church in underground	75
3. Unitate Greek Church in the borders of Polish People's Republic	79

Chapter VI. GREEK CHURCH IN FREE COUNTRIES	85
1. Greek Church on emigration	85
2. Greek catholic Church in free Ukraine Poland	87
Chapter VII. CATALOGUE OF GREEK CATHOLIC BISHOPS	
1596-1990	94
Diocese Chełm (Bełz)	94
Metropolis Kiev	94
Diocese Lvov (Halicz)	95
Diocese Łuck (Ostrogsk)	95
Diocese Pińsk	96
Archdiocese Połock (Witebsk)	96
Diocese Przemyśl (Sambor)	97
Diocese Smoleńsk	98
Diocese Stanisławów	98
Diocese Supraśl	98
Diocese Włodzimierz (Brześć)	98
ORMIANIE POLSCY	100
1. Armenians in Poland	100
2. On the way to unity with Catholic Church	101
3. Armenian Catholics	104
4. Armenian catholic Archbishops of Lvov	114
CONCLUSION	115
APPENDIXES	118
BIBLIOGRAPHY	132
Summary	166